

Я Русинъ Былъ, емь и буду

ОТЧИЙ КРАМ

Видавня Товариства
Карпатських Русинів

ЮНІЙ
'90

РУСИН:

НАЦІЯ, НАРОДНІСТЬ, ЕТНОС ?

Дорогі русини Закарпаття і за його межами!
Шановні наші друзі!

Радісно сповіщаємо, що наше Товариство карпатських русинів мужіе організаційно, на його позиції стає все більше прихильників, відданих активістів. Як уже писалося в офіційній пресі, своє історію обласне Товариство зачало третьої суботи фебрувара сього року. Тепер народжуються його організації на городському і районному рівнях. Першою у марті була створена Мукачівська міськрайонна організація. У третю суботу мая на установчій конференції в Ужгороді народилася Ужгородська організація, яка покликана об'єднати русинів та друзів русинства, які мешкають в обласному центрі і в Ужгородському районі. Слідуючий благородний крок зробили русини Свалявини: туй у другу неділю юнія засновано районну організацію. Діють ініціативні групи по підготовці установчих конференцій у Великому Березному, Виноградці, Воловці, Берегові, Іршаві, Міжгір'ї, Хусті, Рахові, інших районних центрах.

Отже, наше русинство набирає сили, розпрямляє крила. То добре, бо громадою легше добитися справедливої цілі.

А цілі русинів ясно викладені у їх Статуті. Ми, русини, виступаємо за відродження історії, звичаїв, культури, традиційних ремесел, народних промыслів і занять, за збереження історичних, археологічних, архітектурних та культурних пам'яток краю:

за сприяння вивчення історії та краєзнавства Карпатського регіону в школах області; за створення фонду Товариства для проведення місій милосердя і культурних заходів, вишук власних історичних, етнічних, культурних та літературних видаць... Наше Товариство готове співробітничати з усіма товариствами, організаціями, спілками, окремими громадянами, незалежно від їх національності, віросповідання, місця проживання.

Багато тих, хто слабо знає ці призабув історію русинства, часто звідуться: хто ми такі, русини, яке наше майбутнє, на що розраховуємо?

Знайте, дорогі країни. На вимогу більшості делегатів у постанові установчої конференції Ужгородської міськрайонної організації Товариства записано так: керівництву Товариства порушити перед компетентними органами питання про юридичне право повернення бакавчим національності "русини". Немало закарпатців мріють про тот день, коли у їх паспортах у графі національність буде красуватися: Русин. Старші люди пам'ятають і гордяться, що в їх метриках так і значилося: РУСИН.

Для підтвердження правомірності постановки такого питання нижче посилаємося на окремі історичні документи.

1944 г. септября 9, Люблин.

Соглашение между правительством Белорусской Советской Социалистической Республики и Польским Комитетом Национального Освобождения об эвакуации белорусского населения с территории Польши и польских граждан с территории БССР

Отдел I

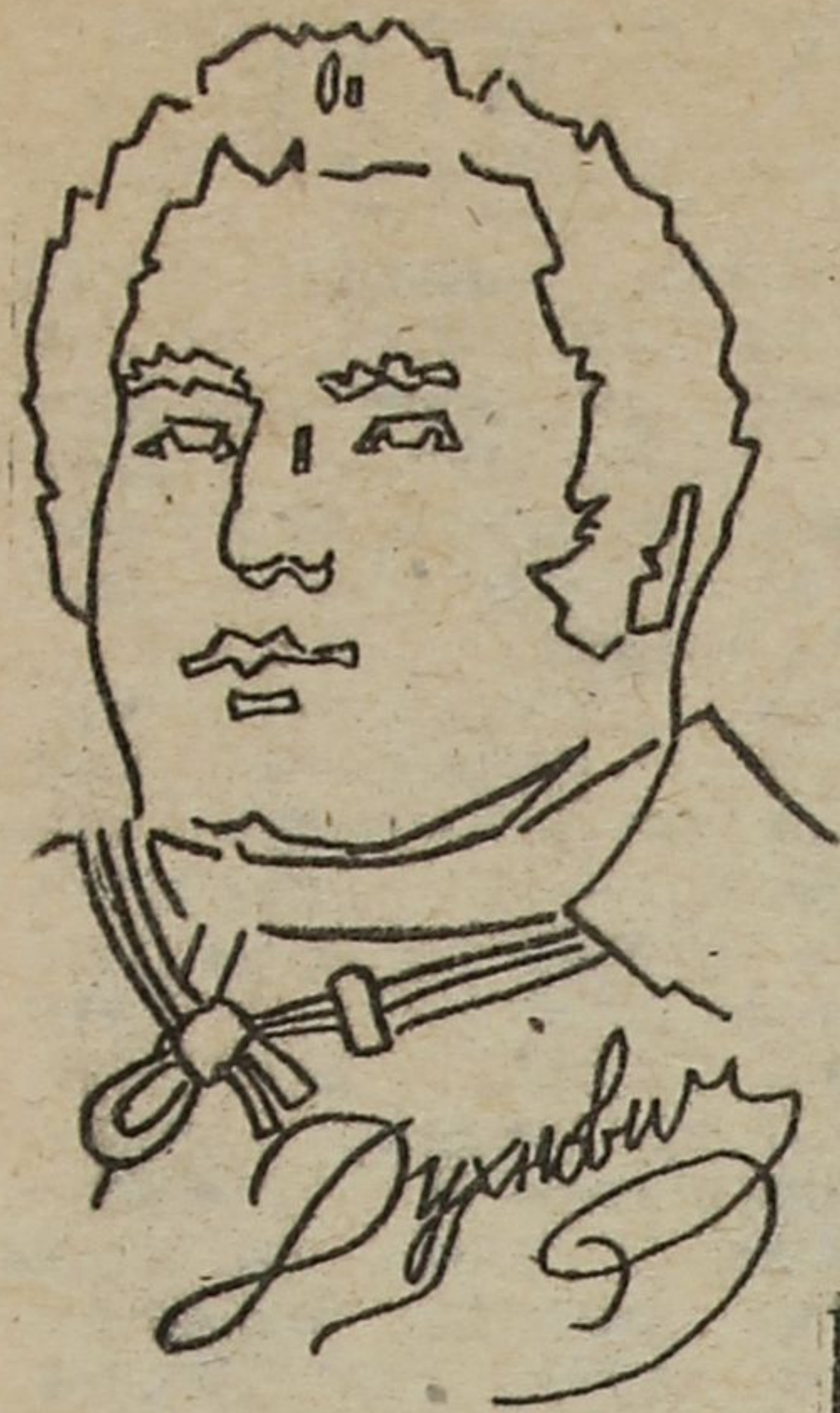
Общие положения

Статья I

Обе договаривающиеся стороны обязуются по подписании настоящего соглашения приступить к эвакуации всех граждан белорусской, украинской, русской и русинской национальностей, проживавших в Белосток-

ском, Августовском, Сокульском, Шутчинском, Ломжинском, Высоко-Мавоецком, Бельском, Бело-Подляском уездах и других районах Польши, где могут оказаться граждане белорусской, украинской, русской и русинской (подчерки. нами) национальностей, которые пожелают переселиться с территории Польши в Белорусию, и приступит к эвакуации всех поляков и евреев, состоявших в польском гражданстве до 17 септября 1939 г., проживавших в западных областях БССР и желающих переселиться на территорию Польши.

"Документи и материалы по истории советско-польских отношений", т. VII, январь 1944—декабрь 1945г. М., Наука, 1974, лл 213-219

Я Русинъ бывъ, всьмъ и буду

ОТЧУЙ ХРОМ

октябрь
1991

Выдана Ужгородської горрайорганізації
Товаришества Карпатських Русинів

ТРИ МОМЕНТКИ

**БЕЗКУЛЬТУРЯ
И НАСИЛЬСТВО,
БРЕХНЮ И НЕИНТЕ-
ЛИГЕНТНОСТЬ НЕО-
БОЛЬШЕВИКЪВ
УКАЗАЛА СЕСІЯ**

Днесь модно быти демократом. А у нас, як каже пословиця, подля шатя стрічають. Та не чудо, же найшлися такі, котры ся попиловали взяти на ся модное шатя демократув. Правда, такой нараз, не встигши ще закапчати вшиткы гомбеки на ногавицях, зачали голосно понашатися на всіх, котры не так были зачесаны и не такі модерны новты співали. Се вже про дашто говорило. Наша стара гуцульська новта за се каже:

Оя, гуцуле, гуцулику,
гуцулику, гуцку,
гаті ти ся розкапчали,
та видко ти пшкку.

А повное шоу указали 27 септембра - 2 октобра. Лем же тота знана пословиця мае и продовжіння: подля розума упроводжають, а з сим, як ся указало - повный фук! А з едным ганджом иде и другый, так што могли сьме видіти и уникальну парламентарську культуру.

Братя-мадяры мали ся чути дашто неламно у сьум товаришестве, но як культурны люде спочатку чинилися, же не видять тоты розкапчаны гаті. На сесь случай кажеме: чоловік до смерти, ся учить, а дурным умре. Лем же нам ще поскоро умирати, та ліпше учимся!

Редакція

**3 ОКТОБРА
ДЕМОКРАТІЯ
ЕВРОПЕЙСЬКОГО
УРОВНЯ КЛИЧЕ:
ПОРОЗУМІЕМЕ СЯ,
ДЕРЖМЕСЯ ВЪЕДНО!
ЦИ УЧУЕМЕ?**

Инициативна група не-радикальной асоціації демократув (НАД) выступила в ділі об'єднання справді демократичных сил нашого края на основі міжнародно узнаних принципув. Ознакомившися з закладовыми документами сєї організації, яка голосить ся до гражданської активності в границях нашого края и в интересах наших краян, принципиально можеме повісти, же не видиме нияких причин, чом бы булшость членув товаришества Карпатських Русинув вагалася вступити в НАД.

Нам импонують такі концепції НАД:

- границі между народами - се анахронизм, они слабнуть и будуть счезати;

- НАД голосить ся против насильницької асиміляції будь-якого народа и окремой особы, против колонізації;

- державность (гражданство), національность, державный и родный язык повинны приниматися на основі свободного волевыявления особы;

- маеме сами розпорятися своими людскими и материальными ресурсами, и много иных.

Контакт з НАД: тел. 3-61-64
Ужгород ул. Духновича, 2
Кривський Иван Юрійович

Група инженерув мехзавода

**КУЛЬТУРА
НАШЫХ ПРЕДКЪВ
ЗАЧИНАТЬ СЯ ВЕР-
ТАТИ ДО НАС ПО
47 РОКОХ ТЕРОРА
И ЗАМОВЧОВАНЯ**

У видавництві "Карпаты" указалася перша з запланованої серії факсимильных видань нашої старої літературы книжка о. Иреней Кондратовича "Исторія Подкарпатської Руси" (1924). Редактор Д. Федак. В плані сєї серії значить ся много интересных работ з скарбиши нашої культуры. Шинность сєго починання порозуміе каждый, тко знае, же всі обшедоступны библиотечны фонды сякой літературы были знижены за рокы советської влады. Способ видання замежуе всякой фальсифікації, што особенно ошниме послі набивших оскому (хоть полиграфично якостнішых) "обробок", выданных под редакцией О. Мишанича, В. Попа, П. Чучки, Г. Чендея и т. п.

На мою думку, сякі книги, котрых чекали сьме много рокы, заслужили бы хоть лем у части тиража, и на ліпший папірь и на ліпшое оправярьское проведєня; выготовлена способом прошивки и в твердой оправі, най и за двойну шну, бо служити бы могли многим поколінням.

Автентичный спадок наших предков поможе нам розобратися в своей истории, в своем национальном характері, в тенденциях развития культуры, без чого не мож правильно порозуміти наше місто у днешнем світі.

И. К.